

GroenLinks Strak kader, relaxt werken

Auteur(s):

Vendrik, K.
GroenLinks

Verschenen in:

ESB, 88e jaargang, nr. 4397, pagina 128, 21 maart 2003

Rubriek:**Trefwoord(en):**

Sinds de start van de beurskrach in 2000 zagen ook de Nederlandse pensioenfondsen hun vermogenspositie zwaar geërodeerd en hun dekkingsgraad pijlsnel dalen. Fondsbesturen hebben verzuimd in goede tijden voldoende buffers aan te leggen, ondanks het toegenomen beleggingsrisico. Werkgevers en werknemers gebruikten te vaak de pensioenpremie als verlengstuk van het arbeidsvoorwaardengevecht. Ook de parse regering vond de dalende premies prachtig: dit was goed voor de loonkosten en concurrentiepositie. Bij de toezichthouder was zelfregulering het hoogste gebod. Een duurzame bril was bij allen afwezig, waardoor het pensioenbeleid van de fondsen procyclisch van aard was. Dit gold ook voor de eis van de pvk - in september 2002 - voor een snel herstel van de dekkingsgraden. Een onmogelijke eis met dramatische economische consequenties, waarbij het procyclische begrotingsbeleid van Hoogervorst een eitje was. Een nieuw financieel toetsingskader is broodnodig, vanwege de zekerstelling van opgebouwde pensioenrechten en vanwege de noodzakelijke stabilisatie van de economie. Uitgangspunt is een structureel dekkende en zo constant mogelijke premie, opdat - in analogie met een werkelijk trendmatig begrotingsbeleid - de conjuncturele ontwikkeling zo min mogelijk invloed heeft op de premiehoogte en de premiestelling van de fondsen geen versterkend effect heeft op de conjunctuur. De komende jaren moet het vuiltje van de krach op de pensioenvermogens worden weggewerkt en zijn premiestijgingen onafwendbaar. Het Centraal Planbureau stelde onlangs voor om in lijn met de tax-smoothingtheorie van Barro de bovenstructurele pensioenpremies in de komende kabinetsperiode op te vangen door een tijdelijk financieringstekort. Op grond van intergenerationele rechtvaardigheid en een maatschappelijke optimale verdeling van de lasten moet de combinatie van én premiestijgingen én een zeer fors pakket met bezuinigingen en lastenverzwaringen verworpen worden. Ik vind dat een terechte analyse. Ik ben benieuwd waar de komende formatie mee komt. De houdbaarheid van (de fiscale faciëring van) pensioen- en prepensioenregelingen moet bezien worden in het licht van het denken over het levensloopbeleid. Om tot een duurzame ontspannen samenleving te komen is het gewenst dat werken meer over het leven gespreid kan worden. Dat betekent óók dat mensen gemiddeld langer zullen moeten doorwerken. Ondanks dat het cda onder leiding van Lans Bovenberg goud in handen had rondom dit thema, was de uitwerking onder Balkenende-I beroerd. GroenLinks meent dat een ruim modern levensloopbeleid kan worden vormgegeven door tegelijkertijd kritisch te kijken naar de huidige pre-pensioenregelingen én de fiscale faciëring van de tweede pijler te beperken tot een niet hoge grondslag.